

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 26. marcija 1879.

Obseg: Razpis pl. Schneid-Treuenfeldovega darila s 5 cekini. — Kaj je zbornica poslancev na Dunaji sklenila o predru-
gačenji zemljiškega davka. — Gospodarske novice. — Gospodarske skušnje. — Zborovanje močvirskega odbora
22. dne t. m. — Zur Reform des Gymnasiums als einer Universalschule. — Različnost živeža v raznih krajih
svetá. (Dalje.) — „Matice Slovenske“ občni zbor v Ljubljani 12. marca 1879. (Konec.) — Mnogovrstne novice.
— Dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Razpis *)

pl. Schneid-Treuenfeldovega darila s 5 cekini
za najbolji spis, ki na kratko razklada:

Glavna vodila,

*kako naj kmetovalec, ki ima le majhno posestvo in nima velicega premoženja, gospodari gledé posebno na obdelo-
vanje polja in senošet, na sadje- in oziroma vinorejo, ži-
vinorejo, čebelorejo, gozdorejo in morebiti še na druge
razdelke kmetijstva, da bode kmetijo svojo na bolji stan
pripravil in si ime umnega gospodarja pridobil.*

Temu razpisu pridaja podpisani odbor sledeča po-
jasnila:

Naši kmetski gospodarji ne beró radi debelih knjig;
to je obče znano. Njim se mora vse le na kratko po-
vedati, potem radi beró. Ker pa so večidel bistre glave,
more jim koristiti tudi na kratko povedan poduk.

„Al toliko gradiva, kakor ga razpis obsega,
se ne dá s par tiskanima poloma obdelati“, se nam
utegne ugovarjati. To je res iz drugega ozira, a ne
iz tega, ki ga pričujoči razpis pred očmi ima. Tù gre
le za glavna vodila umnega gospodarstva; tù gre le
za poduk kmetovalca, ki nima znanstva v fiziki, ke-
miji itd.; tù gre za gospodarja, ki nima premoženja,
da bi si omislil dražih strojev (mašin) itd., zato poduk
v tem spisu ne sme dalje segati kakor le tako daleč,
da ga navadni pametni kmet razumeti more in da on
tudi to storiti in izpeljati more, kar mu poduk sve-
tuje. Na kratko rečeno: pisatelj naj ima pred očmi
našega slovenskega kmeta.

„Glavna vodila umnega kmetovanja“ malemu kme-
tovalcu naj se dadó v obliki zapoved, in sicer tako,
da zapoved se vselej s kratko besedo naprej postavi,
potem pa vselej dostavi kratka motivacija, zakaj
ima to ali uno tako biti. „Novice“ so uže večkrat pod-
uke v kmetijstvu, gozdarstvu itd. prinesle v obliki
zapoved.

Beseda sama v spisu naj je domača, lahko umevna
slovenščina. Spis teh „vodil“ sme obseči k večjemu 4
tiskane pôle.

*) Sl. vredništva slovenskih časnikov se vljudno prosijo,
ponatisniti ta razpis.

Čas, do katerega naj se spisi izročijo podpisa-
nemu odboru, je odmerjen do 1. avgusta t. l.

Gosp. pisatelji naj s kako prislovico pošljejo spis
odboru, svoje pravo ime pa priložijo v zapečatenem
zavitku, ki se bode odpečatilo še le po razsodbi.

Za najbolje delo spoznani spis se bode natisnil v
„Novicah“, potem pa ponatisnil v več sto posebnih
iztiskih in brezplačno po deželi kmetom razposlal v
drobni knjižici.

Pisatelj, kdor prejme darilo blagega gosp. viteza
Schneid-Treuenfeldskega, doseže s tem še posebno za-
slugo, da je koristil domovini.

Glavni odbor družbe kmetijske kranjske
v Ljubljani 19. marcija 1879.

Kaj je zbornica poslancev na Dunaji sklenila
o predružačenji zemljiškega davka.

Zbornica poslancev je 24. in 25. dne svečana ob-
ravnavala vladno novinko (novelo), po katerih se ima
v nekaterih razdelkih predružačiti postava o uravnavi
zemljiškega davka od leta 1869., to je, tisto novinko,
zoper katero so „Novice“ lanskega leta mnogokrat
svoj glas povzdignile zato, ker vcenitev zemljišč skor
zgolj le poklada v roke cesarskim uradnikom. Mi-
nisterstvo zagovarja, kakor je bralcem našega lista
znano, to novinko s tem, da trdi, da se je izvršitev
postave od leta 1869. zavlekla zato, ker so dotične
komisije prenemarne bile o svojem delovanji in je tedaj
treba vcenitev zemljišč vladnim poročevalcem (referen-
tom) izročiti.

Res je, da 24. maja letos bode 10 let preteklo,
kar je bila nova postava za uravnanje zemljiškega
davka razglašena, pa ne izvršena, čeravno je delovanje
10 dolgih let in pa 22 milijonov goldinarjev stroškov
požrlo. To, kar se je dozda pregrešilo, misli vlada s
to novinko prihraniti na času in na stroških, in delo po
novem načinu tako pospešiti, da bode koncem l. 1880.
toliko gotovo, da se bo mogla vsaj začasna razdelitev
zemljiškega davka koncem leta 1880. pričeti.

Res čudno je pri nas v Avstriji, kako vse po pol-
ževo naprej leze. Na Pruskem so bili z enakim de-
lom v 3 letih gotovi in le s četrtim delom stroškov. Mi
sicer ne preziramo in nikoli nismo prezrli, da je prava
in pravična uravnava zemljiškega davka jako težavno